

اسئائدها و آنیوئشیتای ترویجی

پرورش گاو بومی و آمیخته

(تفذیه)

موضوع :

تفذیه گاو شیری

معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر ترویج
۱۳۷۷

۴ / ۱ / ۴

۷۰ /
۱۵ /
۷۰ /

مقدمه:

در شرایطی که میلیونها نفر در جهان دچار گرسنگی آشکار و پنهان هستند، همواره مقادیر قابل توجهی از محصولات غذایی و تولیدات دامی در اثر آلودگی به انواع انگلها ضایع می‌گردند و کشور ما نیز از قاعده سوء تغذیه و آلودگی به انواع انگلها مستثنی نیست. آلودگی دام به انگل‌های خارجی و آسیب‌ها وزیانهای اقتصادی که به گلهای داشتی وارد می‌کند از اهمیت خاصی برخوردار است. در ایران عمدتاً انگل‌های خارجی آسیب رسان از انواع کنه‌ها می‌باشند که با استفاده از حمام ضدکنه می‌توان آنها را از بین برد.

معرفی موضوع:

آشنایی با نحوه ساخت و بهره برداری از حمام ضدکنه موضوعی است آموزشی - ترویجی به منظور آموزش بهره برداران دامدار که طی آن فراغیران دانش فنی و مهارت‌های علمی و عملی لازم در این زمینه را کسب می‌نمایند.

اهمیت و ضرورت:

- زیانهای اقتصادی فراوانی که همه ساله بر دامداران تحمیل می‌گردد.

- کاهش دوره بهره برداری و بازده اقتصادی دام

- ضرورت ضبط لاشه‌های آلوده و وجود کشتارهای غیرمجاز

دام در سطح کشور.

- اقتصادی ترین و آسان ترین روش مبارزه با کنه در ایران.

اهداف آموزشی:

الف - هدف کلی:

افزایش سطح آگاهی و دانش علمی و فنی فراگیران در خصوص نحوه ساخت و بهره برداری از حمام‌های ضدکنه به منظور حفظ سلامت گله‌های داشتی و افزایش تولیدات دامی.

ب - اهداف جزئی:

۱- افزایش دانش فراگیران در مورد انواع انگل‌های خارجی موجود در هر منطقه.

۲- افزایش دانش فراگیران در خصوص شرایط و امکانات موجود در منطقه برای ساخت حمام.

۳- افزایش دانش فراگیران در مورد نوع و اندازه گله و تناسب آن با وسعت و ظرفیت حمام.

۴- افزایش دانش فراگیران در خصوص نوع مناسب حمام (ثابت - متحرک) با توجه به شرایط منطقه.

۵- افزایش دانش فراگیران در مورد فصول مناسب، زمان مناسب در طول روز و مدت حمام دادن دامها در هر منطقه.

۶- افزایش دانش فراگیران در خصوص مکان مناسب ساخت حمام نظیر نزدیکی به مسیرهای کوچ و خصوصیات زمین

ساخت حمام و نزدیکی به منبع آب.

- ۷- افزایش دانش فراغیران در خصوص ویژگیهای راهرو،
حوضچه و محل خشک شدن (استراحتگاه) حمام.
- ۸- افزایش دانش فراغیران در مورد شرایط دام (آبستن، بیمار،
برهه‌ها...)
- ۹- افزایش دانش فراغیران در مورد سموم مختلف و نحوه
استفاده از آنها.

ج - اهداف رفتاری:

دانش و مهارت‌هایی که فراغیران باید بعد از آموزش به آن
دست یابند:

- ۱- شرایط و امکانات محلی برای ساخت حمام را توضیح
دهند.
- ۲- وسعت و ظرفیت مناسب حمام را با توجه به گله‌های موجود
در منطقه بیان نمایند.
- ۳- مکان، فصول و زمان مناسب حمام دادن و ساخت حمام را
شرح دهند.
- ۴- ویژگیهای قسمت‌های مختلف ساختمان حمام را بیان
نمایند.
- ۵- شرایط انواع مختلف دام در زمان حمام دادن را توضیح
دهند.
- ۶- نحوه استفاده از سموم مختلف در حمام ضدکنه را بیان

نمایند.

ویژگیهای فراگیران:

- با توجه به محدود بودن زمان آموزش لازم است افرادی که حداکثر شرایط پذیرش را دارند انتخاب و آموزش داده شوند.
- بنابراین ویژگیهای اصلی فراگیران عبارت است از:
- حتی الامکان دارای سواد خواندن و نوشتن باشند.
  - حداقل دارای ۲۰ و حداکثر ۶۰ سال سن باشند.
  - پرورش دهنده گاو و گاویش و گوسفند و بز باشند.

ویژگیهای آموزشگر:

- نسبت به موضوع تسلط کامل داشته باشد.
- حتی الامکان از افراد بومی و با گویش محلی آشنایی داشته باشد.
- از نظر تحصیلات باید دارای مدرک تحصیلی کاردانی به بالا باشد.
- حتی الامکان آشنا به فنون تدریس و آموزش بزرگسالان باشد.

مدت آموزش:

بطور کلی زمان آموزش برای فراگیران در رابطه با موضوع

فوق ۲۶۰ دقیقه پیش بینی شده است. (۱۸۰ دقیقه نظری و ۸۰ دقیقه عملی).

مکان و زمان ارائه آموزش:

الف - مکان:

جهت آموزش فراگیران لازم است مکان در نظر گرفته شده تزدیک به محل کار فراگیران باشد تا آنها جهت آموزش دیدن مشکلات مربوطه را نداشته باشند. در هر صورت مکان باید شرایط لازم از جمله نور، تهویه مناسب، وسعت کافی به تعداد نفرات شرکت کننده، آرامش و ... را دارا باشد با توصیف‌های فوق یکی از مکانهای زیر پیشنهاد می‌گردد:

- مدرسه روستا

- مسجد روستا

- مرکز ترویجی

- مرکز آموزش جهاد

ب - زمان:

با توجه به شرایط محیطی منطقه و فعالیت‌های فراگیران پیشنهاد می‌گردد استان مناسب با اوقات فراغت فراگیران اقدام به آموزش فوق نماید.

ارزیابی میزان آموخته‌های فراگیران

در هر برنامه آموزشی بمنظور بررسی وضعیت میزان

آموخته‌های فراغیران ارزیابی صورت می‌گیرد. ارزیابی آموخته‌های عملی بصورت انجام عملیات و ارزیابی آموخته‌های نظری بصورت کتبی صورت می‌گیرد. ارزیابی در دو مرحله صورت می‌گیرد:

۱- ارزیابی قبل از شروع آموزش: آموزشگر برای سنجش دانش و تجارب فراغیران باید براساس سرفصلهای آموزشی فوق بمنظور تعیین رفتار ورودی فراغیران آزمون کتبی یا شفاهی بعمل آورد.

۲- ارزیابی در پایان آموزش: در پایان آموزش آموزشگر برای سنجش آموخته‌های فراغیران براساس سرفصلهای آموزشی فوق بمنظور تعیین رفتار حاصل شده در فراغیران آزمون کتبی یا شفاهی بعمل می‌آورد.

تذکر: سوالات پیوست فقط بعنوان نمونه سؤال توسط تهیه‌کننده چارچوب طراحی گردیده که آموزشگر ملزم به استفاده از این سوالات نمی‌باشد.

نمونه سئوالات ارزیابی فراغیران

- ۱- با توجه به مصالح موجود در منطقه چه نوع حمامی (ثابت - متحرک) مناسب شرایط منطقه است؟
- ۲- مکان و محل مناسب ساخت حمام در منطقه را بیان کنید.
- ۳- چه تفاوتی میان قسمت ورودی و خروجی حمام وجود دارد؟
- ۴- فصل و زمان مناسب حمام دادن دامها در منطقه را شرح دهید.
- ۵- از حمام کردن چه دامهایی باید خودداری کرد؟

**جدول الگوی آموزش آشنایی با نحوه ساخت و
بهره برداری از حمام ضد کنه دام**

ردیف	عنوان سرفصل	روش اجرا	روش اجرا		سازه های آموزشی	لوازم و تجهیزات موردنیاز
			عملی	نظری		
۱	انگل هاوسوم مناسب	۲۰ دقیقه	۲۰ دقیقه	ساخت راتنی	وایت برد - اسلامید	دستگاه اسلامید
۲	شرایط و امکانات موجود در شرایط ساخت حمام	۳۰ دقیقه	-	ساخت راتنی - پرسش و پاسخ	وایت برد	-
۳	نوع حمام و مکانهای مناسب ساخت	۲۰ دقیقه	۰ دقیقه	ساخت راتنی - پرسش و پاسخ	وایت برد	-
۴	قصول و زمانهای مناسب حمام دادن	۲۰ دقیقه	-	ساخت راتنی - پرسش و پاسخ	وایت برد	-
۵	ظرفیت و وزنگاهای ساختمان حمام	۰ دقیقه	-	ساخت راتنی - پرسش و پاسخ	وایت برد - اسلامید - فیلم	دستگاه اسلامید ویدئو - تلویزیون
۶	شرایط دام در هنگام حمام کردن	۳۰ دقیقه	-	ساخت راتنی - پرسش و پاسخ	وایت برد	-
	جمع ساعت تدریس	۱۸۰ دقیقه	-	-	-	-